

SMREČANOVINY

spravodaj Obecného úradu v Smrečanoch

4/2018

december 2018

Milí spoluobčania!

Pred mesiacom sa uskutočnili komunálne voľby, v ktorých ste si zvolili nového starostu i väčšinu nových poslancov. Chcem poďakovať všetkým, ktorí prišli do volebnej miestnosti a hlasovaním vyjadrili svoj názor. Zvlášť úprimne ďakujem tým, ktorí svojím odovzdaným hlasom vyjadrili svoje očakávania v nové vedenie obce. Každé štyri roky sa vždy hodnotí predchádzajúce obdobie a začína nová kapitola v živote obce. Je prirodzené, že sa chceme posunúť ďalej k lepšiemu, tak ako aj v našich osobných životoch. Taktiež ďakujem predchádzajúcemu

starostovi, poslancom obecného zastupiteľstva, ale aj ostatným občanom, ktorí nezištne obetovali svoj voľný čas, za všetko ich úsilie, ktorým prispeli k rozvoju našej obce. Verím, že spoločne budeme ďalej spolupracovať na prospech našej obce, aby sme naplnili Vaše očakávanie.

Očakávaním je však aj súčasné adventné obdobie, obdobie, v ktorom si intenzívne uvedomujeme, že sa blíži čas Vianoc, keď si kresťania pripomínajú narodenie Ježiša, jeho príchod na svet.

Symbolom adventu je adventný veniec so štyrmi sviecami. Tento

symbol prišiel zo Škandinávie, kde sa v rituáloch svetla používal adventný veniec už pred mnohými storočiami. Lutherovi nasledovníci v 16. storočí tento zvyk priniesli aj do ostatných krajín Európy. Od nich to prevzali aj katolíci. Ak dobre naplníme adventné dni, s postupne zapáľovanými sviecami by malo pribúdať svetlo aj do našich domov, životov. Každá svieca má svoj význam, na prvú nedeľu sa zapáľuje svieca prorokov, na druhú betlehemská svieca, na tretiu svieca pastierov a na štvrtú svieca anjelov oslavujúcich narodenie Mesiáša. Duchovnú radosť z jeho príchodu si ľudia už po stáročia viditeľne zhmotnili odovzdávaním darčiek svojim blízkym, najmä deťom. Tie majú z Vianoc najväčšiu a zároveň úprimnú radosť. Avšak darčeky, ktoré odovzdávame a dostávame, nemusia byť len hmotné, ale môžeme ich dávať aj vo forme služby, pomocou blízkym, návštevou chorých, odpustením našim protivníkom.

Milí spoluobčania, k nastávajúcim sviatkom Vám prajem, aby ste ich v pokoji prežili v rodinnom kruhu, nech Vám v srdciach hreje Láska, nech sa Vám splnia Vaše vianočné sny, nech Vás v novom roku 2019 sprevádza radosť, pokoj a Božie požehnanie.

S úctou Ing. Ladislav Hološ,
starosta

Z OBECNÉHO ÚRADU

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Stručný výpis UZNESENÍ z ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Smrečany konaného dňa 7.12.2018 na Obecnom úrade v Smrečanoch, plné znenie bude na webe.

Zobralo na vedomie:

1. výsledky voľby starostu a volieb obecného zastupiteľstva
2. vystúpenie novozvoleného starostu.

Konštatovalo, že:

1. novozvolený starosta obce Ing. Ladislav Hološ zložil zákonom predpísaný sľub starostu obce
2. zvolení poslanci obecného zastupiteľstva: Ing. Vladimír Kročan, Ing. Martin Moravčík, Ing. Miroslav Števkó, Martin Šimún, Dušan Turoň, Ing. Jozef Užík, zložili zákonom predpísaný sľub poslancu obecného zastupiteľstva.

Schválilo:

- program ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva:
1. Oznámenie starostu o poverení poslancu zastupovaním starostu
 2. Zriadenie komisií OZ, voľba ich predsedov
 3. Určenie platu starostu obce
 4. Návrh na náhradu platu za nevyčerpanú dovolenku starostu obce

5. Rôzne
6. Diskusia
7. Záver

Zriadilo komisie:

- *finančnú a návrhovú* a zvolilo za predsedu komisie Ing. Martina Moravčíka;
- *komisiu stavebnú a životného prostredia* a zvolilo za predsedu komisie Ing. Vladimíra Kročana;
- *komisiu pre kultúru a šport* a zvolilo za predsedu komisie Ing. Miroslava Števka;
- *komisiu pre verejný poriadok* a zvolilo za predsedu komisie Ing. Jozefa Užíka;
- *komisiu podľa čl. 7 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov* v znení neskorších predpisov, zvolilo za predsedu komisie Ing. Jozefa Užíka a za členov Ing. Vladimíra Kročana, Ing. Martina Moravčíka, Ing. Miroslava Števka.

Uložilo predsedom všetkých komisií OZ pripraviť návrh členov jednotlivých komisií do ďalšieho konania OZ.

Určilo v súlade so zákonom NR SR č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov v rozsahu určenom doterajším obecným zastupiteľstvom najneskôr 90 dní pred voľbami mesačný plat starostu Ing. Ladislava Hološa a to súčinnom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslenej na základe údajov štatistic-

kého úradu Slovenskej republiky za rok 2017 a násobku 1,83 s účinnosťou odo dňa zloženia sľubu vo výške 1,83 násobku priemerného platu pracovníkov v národnom hospodárstve.

Schválilo vyplatenie náhrady platu starostu obce Ing. Vladimíra Šiarnika za nevyčerpanú dovolenku za rok 2018 v rozsahu 7 dní.

Stručný výpis UZNESENÍ zo zasadnutia obecného zastupiteľstva obce Smrečany konaného dňa 12.12.2018 na Obecnom úrade v Smrečanoch, plné znenie bude na webe.

Obecné zastupiteľstvo v Smrečanoch:**Schválilo:**

- zloženie členov komisie:
Návrhová a finančná komisia: Ing. Vladimír Kročan, Ing. Martin Moravčík, Ing. Miroslav Števko, Dušan Turoň, Ing. Jozef Užík;
Komisia stavebná a životného prostredia: Ing. Vladimír Kročan, Dušan Turoň, Ing. Jozef Užík, Ing. Miroslav Števko, Mgr. Jerguš Bača, Lubomír Žemba st.;
Komisia pre kultúru a šport: Ing. Miroslav Števko, Mgr. Jerguš Bača, Martin Šimún, Iveta Galicová, Mgr. Darina Kořínková, Ing. Linda Šimúnová, Ing. Dušan Trizna, Mgr. Miroslava Uramová;
Komisia pre verejný poriadok: Ing. Jozef Užík, Ing. Vladimír Kročan, Martin Šimún, Pavol Antoška, Jaroslav Válek.
- rozpočet obce Smrečany na rok 2019 bez programovej štruktúry

s celkovým prebytkom 49.540 € s príjmami a výdavkami podľa prílohy;

- Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Smrečany na I. polrok 2019;
- rozpočtové opatrenie č. 5;
- Dodatok č.1 k Smernici Poriadok odmeňovania zamestnancov a funkcionárov obce Smrečany - Ing. Jozef Užík v zmysle článku VI ods. 4. prijatého Dodatku č. 1 k Smernici Poriadok odmeňovania zamestnancov a funkcionárov obce Smrečany uviedol, že sa vzdáva odmeny za výkon funkcie poslanca i člena komisie.

Zobralo na vedomie:

- odborné stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Smrečany na rok 2019;
- návrhy rozpočtov obce Smrečany na roky 2020-2021;
- stav projektov: chodník, žiadosť na PPA na zateplenie kultúrneho domu, rekonštrukcia požiarnej zbrojnice;
- Správu auditora za r. 2017 o overení účtovnej závierky k 31.12.2017;
- Správu auditora za r. 2017 o overení konsolidovanej účtovnej závierky k 31.12.2017.

Odporučilo:

- Komisii stavebnej a životného prostredia zaoberať sa žiadosťami na odpredaj pozemkov: Mgr. Karin Jašek, PharmDr. Katarína Broska.

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

10 TIPOV NA OBMEDZENIE PLYTVANIA POTRAVINAMI

Stále častejšie sa v médiách objavujú informácie o plytvaní jedlom. Je to pravda alebo len „planý poplach“? Ak áno, týka sa to iba najbohatších krajín sveta alebo aj nás? A dá sa s tým niečo urobiť? Pozrime sa na to bližšie.

- Neplytvajte potravinami a nebudeme zbytočne vyhadzovať peniaze.
- Plánujme si svoje nákupy. Kupujeme len to, čo potrebujeme. Naplánujme si, aké jedlo budeme pripravovať počas týždňa. Potom sa pozrime na svoje domáce zásoby, čo máme a čo nám chýba. Na nákupný zoznam si napíšme len tie potraviny, ktoré potrebujeme a nezapudnime si ho zobrať na nákup. Nekupujeme potraviny zbytočne do zásoby. Neoplatí sa nakupovať, keď sme hladní, lebo vtedy sa len ťažko odoláva príjemným vôňam potravín a do košíka sa nám dostane viac, ako potrebujeme. Ak nevieme odolať zvýhodneným rodinným baleniam, tak sa dohodnime vopred so susedmi a priateľmi a ihneď po nákupe si potraviny rozdelíme. Dávajme si pozor na tzv. „super výhodné“ akcie, ktoré supermarkety neustále ponúkajú. Často ide o neznáme a menej kvalitné potraviny, ktorých sa supermarket potrebuje

rýchlo zbaviť. Preto je výhodnejšie nakupovať potraviny, ktoré poznáme. Čo najčastejšie kupujeme nebalené potraviny. Takto si môžeme nábrať len toľko, koľko potrebujeme napr. ovocia, zeleniny, rožkov... a znižujeme tak aj množstvo odpadov z obalov. Na nákup chladených alebo mrazených potravín si vezmeme i chladiacu tašku, aby si nakúpené potraviny cestou domov zachovali svoju kvalitu.

- Všímajme si dátumy. Potraviny s krátkym dátumom spotreby nakupujeme iba vtedy, ak ich chceme okamžite spotrebovať. Naučme sa rozoznávať „dátum spotreby“, ktorý označuje dokedy je potravina bezpečná na konzumáciu a „dátum minimálnej trvanlivosti“, ktorý označuje dokedy si potravina uchováva niektoré špecifické vlastnosti, pričom jej konzumácia je bezpečná aj po tomto dátume.
- Skladujeme potraviny správne. Držme sa pravidla, že dopredu v poličkách si uložíme potraviny so starším dátumom spotreby a dozadu s novším. Aby sme stihli všetky potraviny včas skonzumovať. Na balených potravinách výrobcovia odporúčajú správny spôsob skladovania. Riadme sa ním a potraviny tak uchováme v najlepšej kvalite.
- Uložme potraviny v chladničke podľa zón teploty. V chladničke skontrolujeme tesnenie a teplotu. Aby potraviny ostali čo najdlhšie čerstvé, uchovávaťme ich pri teplote 1 až 5 °C. Využívajme rôzne teplotné zóny v chladničke vo svoj prospech a riadme

sa návodom od výrobcu. Zväčša sa uvádza, že vo vrchných poličkách chladničky sa majú skladovať syry, vajcia, maslo, v stredných poličkách ostatné mliečne výrobky, údeniny a polotovary, na spodných poličkách jedlo, ktoré sa rýchlo kazí napr. zvyšky vareného jedla, mäso, ryby. Celkom dolu v priehradke je miesto na ovocie a zeleninu. Nie však na všetky druhy. Paradajky, banány, mango, citrusové plody je vhodnejšie skladovať mimo chladničky. Zemiaky, mrkvu, petržlen, zeler, uhorky je vhodnejšie skladovať v chlade, no nie vo vlhku. Do dvierok chladničky patria zaváraniny, kečup, horčica, nápoje. Potraviny z otvorených balení preložte do uzatvárateľných nádob a tak ich vložte do chladničky. Výnimkou je len tvrdý syr, ktorý je najlepšie skladovať vo vlhkom obrúsku alebo na tanieri s poklopom špeciálne na syry.

- Naučme sa variť správne veľké porcie jedla. Aké sú tie správne veľké porcie jedla, nájdeme v odborných odporúčaniach podľa nášho zdravotného stavu, veku, aktivity. Radšej si naberme na tanier menej a potom, keď sme ešte hladní, si doložme.
- Spotrebujeme všetky potraviny. Ak nám po celom týždni zostane viacero načatých potravín a kúskov zeleniny alebo ovocia, urobme guláš, ražniči, ovocný šalát... Nebojme sa experimentovať. V kuchárskych knihách nájdeme veľa inšpirujúcich receptov. Starší chlieb môžeme nakrájať na tenké plátky, položiť na ne

tvrdý syr, dať na 10 minút zapiecť na sucho do rúry na 200 °C a máme výbornú pochúťku. Prezreté ovocie môžeme použiť do nepečeného jogurtového dezertu s piškótami alebo spraviť výborný mliečny kokteil. Zosušený syr môžeme zapekať. Zvyšky vareného mäsa, údenín, syra môžeme pomlieť s bylinkami a urobiť dobrú nátičku.

- Konzervujeme, sušme a mrazme potraviny. Ak nám zostanú potraviny a vieme, že ich nebudeme v najbližšej dobe používať, môžeme ich konzervovať zavarením, sušením alebo mrazením. Chlieb, mäso, ryby, zeleninu, ovocie, vňate, bylinky, mliečne výrobky veľmi dobre znášajú mrazenie. Niektoré druhy ovocia, zeleniny, vňatí a húb sú výborné i sušené a dlho sa dajú takto skladovať.
- Budme solidárni. Ak zistíme, že máme doma prebytok nejakých potravín (či už svojpomocne vyrobených alebo kúpených), včas ich ponúknime známym, darujeme sociálne slabším ľuďom alebo organizáciám, ktoré varia napr. pre bezdomovcov.
- Premeňme odpad z potravín na kompost. Šupy zo zeleniny, ovocia, zvyšky varenej stravy, pokazené potraviny, ovsené vločky a múka, ktoré našli mole, môžeme skompostovať v domácom kompostovisku. Získame tak kvalitné hnojivo – kompost. Viac o kompostovaní nájdete na www.kompost.sk.

Čo znamenajú dátumy na potravinách?

Dátum minimálnej trvanlivosti je dátum, do ktorého si potravina, ak je riadne skladovaná v neporušenom obale, uchová niektoré svoje špecifické vlastnosti. Môžete ich jesť aj po uplynutí tohto dátumu. Patria sem potraviny ako múka, suché strukoviny, ryža, nemletý mak, sušienky, čokoláda.

Dátum spotreby/Spotrebujte do sa uvádza na potravinách, ktoré z mikrobiologického hľadiska podliehajú rýchlej skaze. Po uplynutí tohto dátumu ich nejedzte, pretože môžu ohroziť vaše zdravie. Sem patria napríklad jogurty, majonézové šaláty, porciované mäso, mlieko.

Na pultoch nájdete aj potraviny **bez dátumu**, ktoré nemajú na obale vyrazený žiadny dátum, pretože to legislatíva nevyžaduje. O nich totiž platí, že ak sú správne skladované, nepokazia sa. Ide o potraviny ako cukor, soľ, žuvačky, víny, ocot, víno, alkoholické nápoje s koncentráciou etanolu viac ako 10 percent.

NIEKOĽKO FAKTOV O PLYTVANÍ POTRAVINAMI

Na celom svete sa vyhodí každý rok 1,3 miliardy ton potravín, čo predstavuje až jednu tretinu všetkých vyrobených potravín. V Európskej únii sa ich vyhodí ročne až 89 miliónov ton. Len priamo z domácností to je približne 37 miliónov ton. Podľa OSN na Slovensku vyhodíme ročne do kontajnerov 900 tisíc ton potravín. To znamená, že každý obyvateľ Slovenska vyhodí priemerne 0,44 kilogramu denne! A pritom až

715 tisíc ľudí žije u nás na hranici chudoby. V celej Európskej únii je ich až 79 miliónov. Ak by sme všetky vyhodnené potraviny chceli rozdať chudobným ľuďom, tak by sa každému z nich ušlo približne 1,2 tony potravín ročne.

Potavinami plytvajú farmári, poľnohospodári, výrobcovia, spracovatelia, maloobchodníci, dodávatelia a nakoniec i my, konzumenti. Dôvody sú rôzne: tovar po dobe spotreby, poškodený obal, nezáujem zákazníkov, ale aj nadúroda, nízke výkupné ceny, nesprávna veľkosť, nevyhovujúca farba, krivo nalepená etiketa, príliš zakrivené šalátové uhorky, deň starý chlieb, nedostatok miesta v regáloch supermarketu...

Každý deň sa takto vyhodí veľké množstvo potravín. Nemuselo by to tak byť, keby sme lepšie plánovali, skladovali, boli viac informovaní a hlavne viac chceli... Každý z nás môže urobiť veľa jednoduchých opatrení preto, aby sme znížili množstvo odpadu z potravín, šetřili prírodné zdroje i peniaze a pomohli ľuďom, ktorí sú v núdzi...

NA ZÁVER

Nikdy v histórii ľudstva sa neplytvalo viac potravinami, ako je tomu teraz. Ak prihliadneme na všetky dôsledky takéhoto správania, tak zistíme, že je to nemorálne. Nechajme sa inšpirovať týmto článkom a nájdime spôsob, ako to zmeniť. Začnime od seba – znížme plytvanie potravinami z našich domácností. Ušetríme tým peniaze, predídeme vzniku odpadov z potravín, ktoré by inak skončili na skládkach alebo v spaľovniach odpadov, ale hlavne budeme mať dobrý pocit, pretože jedlo nepatrí do koša, ale na tanier.

**Priatelia
Zeme
SPZ**

Viac informácií o tom ako neplytvať jedlom nájdete na www.nulaodpadu.sk.

Tento článok pripravilo pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky občianske združenie Priatelia Zeme – SPZ.

CESTA SKLA

Ak sa rozhlíadneme okolo seba, za ručene nájdeme nablízku sklo v rôznych podobách. Sklo je jedným z najstarších a najuniverzálnejších materiálov vytvorených ľudskou rukou. Ak hovoríme o skle, myslíme tým niečo, čo sa nazýva sodno-vápenaté sklo. Ide o najčastejší druh používaný v obalovom skle, napríklad vo fľaškách, zaváracích pohároch, ale aj oknách, okuliaroch a ďalších priehľadných výrobkoch.

Vedeli ste, že...?

Sklo má obrovskú výhodu oproti plastovému obalom, pretože ho môžeme recyklovať donekonečna bez straty kvality a čistoty. Sklo je najbezpečnejší materiál na uchovávanie potravín, na rozdiel od iných obalov je stabilné a nevypúšťa žiadne látky do potravín alebo nápojov. Recykláciou jednej sklenenej fľaše zároveň ušetríme energiu, ktorá sa rovná energii spotrebovanej počas 25 minút za počítačom.

Sklo je, žiaľ, v prírode takmer nerozložiteľné. Rozklad skla trvá až 4 000 rokov a možno aj oveľa viac. Na Slovensku stále vyhadzujeme 5 až 10 % skla do zmesového komunálneho odpadu. Tak sa sklo ocitá prevažne na skládkach, kde sa už nikdy nerozloží a ani nezrecykluje.

Vyrába sa sklo naozaj z piesku?

Jednoduchá odpoveď by znela „áno“. Avšak ak by bol piesok jedinou ingredienciou pri výrobe skla, okrem mušlí by boli tieto zlatisté zrnká bezpochyby ďalším dovozným artiklom z prímorských dovolenkových destinácií. Sklenená fľaša obsahuje okolo 70 až 75 % kremeňa, ktorý najčastejšie nájdeme v podobe piesku. Hlavnou ingredienciou je teda piesok, no vo všeobecnosti sú sklenené predmety vyrobené z rôznych materiálov a prímiesí. Napríklad farebnosť pridáva číremu sklu zinok, fluoridy alebo meď.

Pri výrobe skla sa (kremičitý) piesok taví spoločne s vápencom, sódou a inými prísadami pri neuveriteľne vysokej teplote dosahujúcej okolo 1 600 °C. V bežnej sklárni sú významnou súčasťou tejto zmesi tzv. črepy, teda vytriedené a podrvené odpadové sklo, ktoré môže tvoriť až 40 – 45 % nového skleneného výrobku v prípade číreho skla a až 75 % v prípade farebného skla.

Nie je však piesok ako piesok. Napríklad v Karibiku by ste márne hľadali fabriky na výrobu skla. A to z toho dôvodu, že piesok, ktorý sa na karibských plážach vyskytuje, nie je vhodnou vstupnou surovinou. Konkrétne ide o uhličitan vápenatý, druhý najčastejšie sa vyskytujúci piesok.

Čo patrí a nepatrí do skla?

Na Slovensku sa sklo triedi veľmi ľahko – do zelených kontajnerov alebo v niektorých obciach do zelených vriec. Hoci je systém triedenia skla nastavený veľmi jednoducho, vďaka ľudskej nepozornosti a ľahostajnosti končí v týchto nádobách všeličo. Do skla PATRÍ biele (číre) a farebné sklo rôznej veľkosti (nevratné obaly z ná-

pojov, poháre a pod.), črepy, úlomky tabuľového skla. Recyklovať sa dajú aj flakóniky od parfémov s kovovými a plastovými časťami, fľaše s etiketou alebo uzáverom. Sklo netreba ani oplachovať, súčasné recyklačné zariadenia si s tým hravo poradia a malé nečistoty a etikety zhoria pri vysokej teplote v taviacej peci. Vratné fľaše sa dajú v priemere naplniť až 30-krát, preto by sme ich mali, pochopiteľne, po ich použití vždy vrátiť naspäť do obchodov.

Do skla NEPATRÍ silno znečistené sklo, sklo s prímiesami, zrkadlá, bezpečnostné vrstvené sklo, technické sklo, keramika a porcelán (komunálny odpad), autosklo, sklo kombinované s iným materiálom (drôtené sklo), žiarovky, žiarivky, plexisklo, TV obrazovky, porcelánové WC misy (drobný stavebný odpad).

Ako recyklujeme sklo?

Po vytriedení odvezie zberová spoločnosť sklo do recyklačného závodu. Už viac ako 40 rokov sa odpadové sklo spracováva v spoločnosti Vetropack v Nemšovej. Ide o jediného recyklátora obalového skla na Slovensku, ktorý denne vyrobí viac ako 1,2 milióna nových výrobkov.

Odpadové sklo prechádza najskôr mechanickou dotriedňovacou linkou, kde pracovníci ručne odstránia nečistoty a iný odpad. Potom sa sklo rozdrví na črepy a vytriedia sa kovové materiály, ako sú napríklad vrchnáky. Nasleduje optická separácia, ktorá oddelí nevhodné druhy skla alebo menšie nečistoty a pomocou laserov sa sklo vytriedi na jednotlivé farby (zelené, hnedé, číre). Vyčistené a roztriedené črepy putujú do taviacej vane, v ktorej pri teplote 1 600 °C vzniká tekuté sklo.

Z roztaveného skla sa ihneď tvarujú nové produkty, napríklad sklenené fľaše alebo zaváracie poháre. Po kontrole kvality sa výrobky balia a pripravujú na transport k plničom. Celý proces, od vytriedenia skla až po jeho opätovné naplnenie, trvá približne 70 dní, pričom samotná recyklácia zaberá okolo 9 hodín.

ZDROJ: organizácia zodpovednosti výrobcov NATUR-PACK

VAŠE NÁZORY

O chodníkoch a kočíkoch

Som na materskej dovolenke. Denne prejdem našou obcou aspoň raz, dvakrát, trikrát... Spoznávam tak Smrečany z úplne novej perspektívy. Ďakujem za druhú i tretiu etapu výstavby chodníka. Na tú prvú sa teším, lebo dolný koniec je pre mňa krajina neprebádaná. Nebudem klamať, trochu sa bojím ísť s kočíkom po krajnici, keďže dodržiavanie rýchlosti v obci je vec pre šoférov nedodržateľná. Len, ktovie kedy to bude, či z toho kočíka mi dieťaťko dovtedy nevyrastie, ešte že je v pláne i druhé. Ďakujem, že dlažobné kocky nikto nestaval popri vode, je to najlepšiu terén na uspanie dieťaťka. Bonus, že

v najkrajšom prostredí obce. Ďakujem, že cesta po druhej strane je vyasfaltovaná tak do troch štvrtín šírky. Na starom asfaltovom povrchu to tiež dobre hegá, rozumej uspáva. A keď sa zaspáť nedá, idem s kočíkom ďalej a potichu sa teším, že ako dobre, že na novú cestu pred ústavom stále nie sú financie. Nie, za to neďakujem, lebo ten polepenec je naozaj zlá vizitka našej obce.

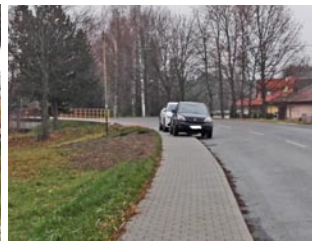
Vrátim sa k pointe, teda ku chodníku. Chodník podľa slovníka je vyvýšený pás po okrajoch ulice vyhradený chodcom. Ešte raz, ak to niekto prehliadol - chodník je vyhradený chodcom. Nie autám na státi (ani popolníciam, určite nie cyklistom). Dokonca na zákaz státi upozorňujú aj dopravné značky umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia. Ďakujem milí spoluobčania (návštevy, známi, stavebníci), že budete ohľaduplní ku chodcom a nebudete parkovať svoje autá na pre nich vyhradenom chodníku. Ono sa tie autá s kočíkom blbo obchádzajú. A ten polrok na dovolenke mi ešte neuškodil natoľko, aby som si myslela, že môj kočík je auto a mohla s ním chodiť stredom hlavnej cesty.

P.S.: A kto sa má starať o údržbu chodníkov? Predsa obec zo zákona. Prvý sneh napadol, chodníky zasnežil, zmrzol a dôchodkyne z kapustnice išli radšej po ceste, aby si neublížili. Možno na druhý pokus sa obec o chodníky postará 😊

-mu-

Foto:-mu-

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Naši jubilanti:

*Postoj chvíľa, veď roky nepostoja.
Náhli sa ako bystrinky
vyvierajúce z hlbín hôr
a kým zmohutnejú na veľtok, ustanú,
spomalia svoje nádherné tempo,
ako keby zvažovali cestu,
ktorou sa naplnili
a ktorou zase odtečú chvíle...*

Kořínek Ludvik, Mgr. – 75 rokov
Kordošová Mária – 90 rokov

Opustili nás:

*Nie, neonemiem.
Neumlčí ma hruda zeme.
Hoc jazvy po mne doboľia,
v živote prúdiť budem dokola.
I vietor zo smrti ma odvolá
a šumieť bude v kantiléne svrčiny
počatej z môjho popola.*

Ondrejček Vladimír
Šoltés Roman (DSS)

Manželstvo uzavreli:

*Nám život krásnou básňou bude,
rozkošný rytmus, zvučný rým,
čuj, v duši, v srdciach nápev hudie
a harmónie plnosť s ním.*

Ing. Kaščáková Barbora – Ing. Pavlenka Andrej
Ing. Mlynarčíková Anna – Ing. Žiška Lukáš
MUDr. Ištvaníková Lucia – Bača Jakub

KOMUNÁLNE VOĽBY

V sobotu 10. novembra sa uskutočnili voľby do obecných samospráv. Prinášame pohľad na voľby. V našej obci sa volieb zúčastnilo 67,9% oprávnených voličov, čo je najnižšia volebná účasť za posledných 12 rokov (t.j. voľby v r. 2006, 2010 a 2014). Voľby na starostu obce vyhral Ing. Ladislav Hološ, ktorý sa po 16 rokoch vracia na starostovskú stoličku a strieda tak Ing. Vladimíra Šiarnika. V poslancových laviciach bude sedieť sedem poslancov, z toho Martin Šimún má už s tým niekoľkoročné skúsenosti, Vladimír Kročan vo voľbách v r. 2014 bol náhradníkom a v polovici funkčného obdobia po odstúpení PhDr. Jarmily Antoškovej dostal mandát. Piaty poslanci zasadnú na úrade po prvýkrát, z toho dvaja nemajú ani tridsať rokov - Ing. Miroslav Šteško a Ing. Martin Moravčík. Celkovo došlo k výraznému vekovému omladeniu v poslancových radoch, priemerný vek poslancov je 47 r., predtým bol 54 r.. Ak sa pozrieme na trvalé miesta bydlísk našich nových poslancov, tak ich rozloženie je rovnomerné - dvaja sú z nižšieho, dvaja z vyššieho konca a traja zo stredu obce.

VÝSLEDKY KOMUNÁLNYCH VOĽIEB V OBCI SMREČANY:

Starosta obce:

Ladislav Hološ, Ing.	241 hlasov
KDH	
Vladimír Šiarnik, Ing.	143 hlasov
SDKÚ-DS	

Poslanci Obecného zastupiteľstva:

Jerguš Bača, Mgr.	202 hlasov
SDKÚ – DS	
Martin Šimún	191 hlasov
nezávislý kandidát	
Jozef Užík, Ing.	172 hlasov
SMER – SD	
Miroslav Števko, Ing.	164 hlasov
nezávislý kandidát	
Martin Moravčík, Ing.	160 hlasov
KDH	
Vladimír Kročan, Ing.	157 hlasov
SDKÚ – DS	
Dušan Turon	157 hlasov
nezávislý kandidát	

Ján Janiček, Ing.	147 hlasov
SMER – SD	
Martin Suský	140 hlasov
nezávislý kandidát	
Pavel Šiarnik, Ing.	124 hlasov
SDKÚ – DS	
Luboš Suský, Ing.	120 hlasov
SDKÚ – DS	
Vladimír Šiarnik, Ing.	116 hlasov
SDKÚ – DS	
Miroslav Stromko	102 hlasov
ŠANCA	
Jozef Križian	93 hlasov
SDKÚ – DS	
Viera Urbanová	89 hlasov
nezávislý kandidát	

Novozvoleným poslancom sme položili dve nasledujúce otázky. Odpovede uvádzame v plnom znení.

1. Čo bude vašou prioritou v tomto funkčnom období?
2. Ako by mala vyzerat obec Smrečany v roku 2022, keď sa skončí váš mandát?

Odpovedá poslanec Ing. Martin Moravčík:

1. V prvom rade by som chcel poďakovať spoluobčanom za prejavenu dôveru vo voľbách. Mojou prioritou je snaha o korektnú spoluprácu s pánom starostom, všetkými poslancami a spoluobčanmi obce v záujme súdržného spolunažívania a skrášľovania našej malebnej dediny ako aj aktívneho života v nej. Konkretizovať by som moc nechcel, nakoľko nie som ešte oboznámený s finančnou situáciou obce, keďže bez peňazí sa moc toho spraviť nedá. Určite by bolo ale potrebné dobudovanie časti chodníka na nižšom konci, osvetlenia v tmavších kútoch obce, rozostavaných budov, podpora obecných spolkov a našlo by sa toho ešte viac...
2. Samozrejme by som chcel, aby naša obec bola najkrajšia na Slovensku, ktorá bude mať spokojných občanov, žiadne záväzky a bude sa rozrastať do krásy. Papier však znesie toho veľa. Všetko sa naozaj ukáže v roku 2022. Tam budeme hodnotiť, čo sme občania Smrečian spoločne dokázali.

Odpovedá poslanec Jozef Užík:

1. Priority poslanca OZ Smrečany:
 - nápomocný starostovi pri riešení problémov, ktoré trápia občanov obce;
 - dobudovanie chodníka v spodnej časti obce;
 - prispieť k zlepšeniu bežného života občanov – kultúrneho a športového využitia;
 - zvýšiť informovanosť občanov

- o problémoch riešených obecným zastupiteľstvom;
- svojimi nápadmi a vedomosťami prispieť k efektívnemu hospodáreniu našej obce a jej rozvoju.
2. Akoby mala vyzerat obec v roku 2022:
- želám si, aby naša obec aj v roku 2022 hospodárila s vyrovnaným rozpočtom;
 - aby naše 4 - ročné obdobie využilo tie dostupné výzvy na získanie finančných prostriedkov, do ktorých by sa naša obec mohla zapojiť;
 - aby bolo naše 4 - ročné obdobie ukončené bez medziludských konfliktov.

Odpovedá poslanec Ing. Vladimír Kročan:

Vážení spoluobčania,

skôr, ako odpoviem na otázky, sa chcem srdečne poďakovať za volebné hlasy, ktoré som dostal vo voľbách do obecného zastupiteľstva. Veľmi si to vážim.

A teraz k otázkam:

1. V tomto funkčnom období ako poslanec OZ by som chcel, aby sa úspešne dokončili rozbehnuté projekty a rozbehli už navrhnuté akcie, ktoré sa z rôznych dôvodov ešte nestihli začať alebo dokončiť. Budem sa snažiť navrhovať a podporovať každý projekt, ktorý prispeje k rozvoju a skrášleniu našej obce. A tak ako v predchádzajúcom období, aj teraz bude pre mňa dôležité podporovať miestne kluby a spolky.

2. Naše Smrečany sú už teraz krásne, ale to neznamená, že nie je čo zlepšovať. Verím, že sa už podarí prepojiť celú obec chodníkom pozdĺž hlavnej cesty, aby sa zvýšila bezpečnosť a komfort v našej obci. Okrem „materiálnych“ vecí je dôležité, aby sme sa v našej obci cítili dobre aj po ľudskej stránke. Chcel by som k tomu prispieť hlavne vysvetľovaním nejasných vecí, pokojným vystupovaním, zmierlivosťou a možno aj príkladom. Chcel by som, aby nevznikali „pravdy“ v štýle - jedna baba povedala, či už na ulici alebo na sociálnych sieťach. Chcel by som, aby ľudia prišli, priamo sa nás opýtali a v pokoji si všetko vysvetlili.

Odpovedá poslanec Ing. Miroslav Šteško:

1. Podpora športu, kultúry, či turizmu s ohľadom na aktuálne potreby ľudí a spolkov v našej obci, či turistov v tomto vyhľadávanom regióne. Treba vytvoriť koncepciu pre obec do budúcnosti a držať sa jej. Aby sme nestavali zbytočné objekty tam, kde nepatria. Ďalej je potrebné pomôcť našim občanom, najmä mladým, s otázkou bývania. Nakoľko to bude možné, ukážu až najbližšie roky.
2. Obec by mala viac reflektovať požiadavky svojich občanov. Mali by pribudnúť nové lákadlá pre ľudí odísť von z domu, tak ako našich, tak aj z iných kútov sveta. Mali by sme zveladiť málo využívané obecné priestory, sprístupniť málo navštevované miesta, či napríklad osvetliť

pekný nový chodník na hornom konci. Z obce by malo byť možné dostať sa bezpečne aj na bicykli, či pešo do mesta.

Odpovedá poslanec Mgr. Jerguš Bača:

1. Ďakujem občanom za prejavenu dôveru, ktorá je potešujúca, ale zároveň zaväzujúca. Mojou prioritou bude predovšetkým dokončenie už rozbehnutých projektov, ktorých je niekoľko - rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, dobudovanie 1. etapy chodníka na nižnom konci, vybudovanie altánku na detskom ihrisku a ďalšie projekty. Určite budem podporovať kultúrne a športové dianie v obci, ktoré má dlhodobú tradíciu. Chcem pozorne vnímať podnety a pripomienky občanov, predostrieť ich zastupiteľstvu a následne ich aj riešiť. Na záver chcem poďakovať bývalému starostovi Vladovi Šiarnikovi, ako aj všetkým poslancom za ich plodnú prácu a za to, že obec preberáme v dobrej ekonomickej kondícii.
2. Verím, že bude krajšia, lepšia, a že sa nám v nej bude trochu veselšie žiť.

Všetkým prajem šťastné a veselé vianočné sviatky.

Odpovedá poslanec Martin Šimún:

Keďže v našej obci zvíťazila zloba, nenávisť, klamstvo... už nemám, čo povedať. Vzdal som sa všetkých funkcií. Vážim si hlasy ľudí, ktorí ma volili. Budem si zodpovedne plniť úlohy opozičného poslanca.

Odpovedá poslanec Dušan Turoň:

Úvodom by som sa chcel poďakovať občanom Smrečian za prejavenu dôveru, ktorú som dostal pri komunálnych voľbách. Budem sa snažiť zastupovať občanov pri výkone mojej funkcie najlepšie, ako budem vedieť. Som si vedomý zodpovednosti, ktorú ste mi zverili. Dovoľte mi tiež pogratulovať novozvoleným poslancom a p. starostovi. Verím, že spolu nájdeme pokojnú podnetnú pracovnú atmosféru a budeme spoločne zapálení pre napredovanie Našej obce Smrečany.

Jednou z mojich hlavných priorít pre toto funkčné obdobie bude zlepšenie komunikácie medzi organizáciami, spolkami, cirkvou, obcami Smrečany a Žiar.

Z môjho pohľadu obec v roku 2022 by mala byť moderná, prosperujúca a nami vedená k spokojnejšiemu životu občanov. Myšlienok a nápadov mám veľa, závisia však z väčšej časti od financií. Rád by som spomenul tie najhlavnejšie a to, vybudovanie zberného dvora, vybudovanie amfiteátra, založenie Verejnoprospešného podniku na zlepšenie starostlivosti o spoločné priestranstvá v obci. Taktiež každoročné usporiadanie Dní obce ako kultúrnej udalosti. A mnoho ďalších vízií mám, ktoré verím, že sa pretavia do reálnej podoby.

S radosťou Vás budem informovať o rozpracovanosti projektov v obecných Smrečanovinách.

Verím, že spoločnými silami sa nám podarí dosiahnuť stanovené ciele.

-mu-

ROZHOVOR

V Smrečanoch máme veľa mladých ľudí, ktorí sa snažia presadiť v rôznych odboroch alebo v športovej oblasti. Prinášame vám rozhovor s Annou Žembovou, ktorá si našla zaľúbenie v dokumentárnej tvorbe.

Úspešne si zmaturovala na Škole úžitkového výtvarníctva v Ružomberku v odbore malba a iné médiá. Bakalársky diplom si získala na Filmovej a televíznej fakulte Vysokiej školy múzických umení v Bratislave v odbore réžia dokumentárneho filmu. Prečo si sa rozhodla vydať sa touto cestou?

Pretože mi prestal stačiť obraz - záber. Chcela som vypovedať dlhší príbeh, pridať k tomu hudbu alebo iné zvuky života. Navyše to vyplynulo aj z mojej povahy. Častokrát som mala síce dobrý nápad, ale už som nemala takú vôľu a odvalu ho zrealizovať. Film, ako kolektívne umenie, mi presne toto dal, ľudí okolo seba, ktorí mi pomáhajú môj prvotný nápad zrealizovať a dokončiť. Pôvodne som však chcela ísť študovať hranú réžiu, nakoľko ma paradoxne dokumenty až tak nebavia ani som ich predtým moc nepozerala. No nakoniec som sa predsa rozhodla inak a neľutujem.

Študuješ na škole, na ktorej vyučuje mnoho známych osobností z filmového, divadelného a kultúrneho života. Máš nejaký zaujímavý zážitok s niekým známym?

Ono je ťažké povedať jeden zaujímavý zážitok a rovnako aj to, že je to

• S pilotmi, foto: -archív až-

zážitok so známou osobnosťou. Vďaka škole som stretla snáď už všetkých, ktorí stoja za pozadím slovenského filmu. A naše vzťahy sú častokrát kamarátske, možno je to kliše, ale film je jedná veľká rodina so všetkým, čo k tomu patrí.

Možno celkový zážitok mám z natáčania, kde som síce pobudla len pár dní vďaka „stáži“. Bolo to nakrúcanie známeho seriálu 1890. Nakoľko mám osobnú skúsenosť len s natáčaním dokumentu, bolo to pre mňa celkom nové. Prostredie kaštieľa v Betliari je prenádherne, no počas natáčania tam bola neskutočná zima, vydržať tam len tak denne 16 hodín a aj viac, nebolo moc príjemné. Pomáhala som tam s klapkou, navštívila kostymérne aj maskérne, sledovala prácu 30 členného štábu... A naozaj sa utvrdila v tom, že dokument nesie v sebe viac ľudskosti ako 10-krát opakovaný pohyb ruky ☺. (pokračovanie na str. 19)

Smrečany 2018 vo farbách

• Deti začali nový rok 2018 na obecnom klzisku pri KD. Foto:-vš-

• Ani upršané počasie nezabránilo deťom usmievať sa na Dni detí. Foto:-ig-

Smrečany 2018 vo farbách

• Ďakovný list odovzdaný predsedovi DHZ Smrečany pri príležitosti 130. výročia vzniku dobrovoľnej požiarnej ochrany v obci Foto:-vm-

• Srdce rodičov a detí na vynovenom dolnom detskom ihrisku Foto:-ig-

Smrečany 2018 vo farbách

• Mikuláš so svojimi pomocníkmi doniesli balíčky pre viac ako sto detí. :-ls-

Divadelný súbor ROZMAJRÍN

ŠÍPKOVÁ RUŽENKA

• Šípková ruža rozkvitne v podaní ochotníckych nádejí na Štefana Foto: -jh-

Koho si mala možnosť stretnúť, poprípade s ním spolupracovať pri svojom štúdiu?

Za tie, niečo málo cez tri roky na škole, je tá škála osobností naozaj pestrá. Najviac stretnutí som absolvovala pri natáčaní filmu pre MVSR, stretla som sa s ministrom, jeho hovorcom, rôznymi diplomatmi, celou posádkou letky MVSR. To sú ľudia- piloti, letušky, palubní technici, ktorí vozili všetkých slovenských prezidentov a ostatných ústavných činiteľov. Natáčala som s ľuďmi, ktorí vytvorili záchrannú leteckú službu v Tatrách. Ďalej som točila napríklad s holandským milionárom Gerardom Meulensteinom, ktorého meno možno nič nehovorí, ale je to zakladateľ Galérie Danubiana (najväčšej galérie moderného umenia na SVK). Spolupracovala som napríklad s Arnoštom Goldflamom, známym českým hercom, spisovateľom a režisérom a mnohými ďalšími umelcami, o ktorých som natáčala.

Režirovala si dokument Na život a na smrť, ktorý uviedla i verejnoprávna televízia. Priblíž nám, o čom je tento dokument, ako si sa k práci na ňom dostala?

Je to vlastne film, ktorý vznikol pri 45. výročí založenia leteckej záchrannej služby v horách (patriacej ministerstvu vnútra). Zobrazuje bývalých letcov a záchranárov, ktorí stáli pri jej vzniku, a tak vďaka nim prežilo množstvo ľudí. Nebolo to také rozprávkové, ako sa môže zdať, letecká záchrana sa rodila ťažko a vtedajšie vedenie štátu robilo snáď všetko preto, aby sa tak nestalo. O tom ten film je, o snahe skupiny ľudí, ktorí napriek obrovskému riziku straty vlastných životov (pozn. vrtuľníky, na ktorých sa vtedy lietalo neboli určené pre členitý terén Vysokých Tatier a každý let bol obrovským rizikom) chceli lietať a pomáhať. Je to film o ich zážitkoch, o tom ako sa rodili všetky pravidlá, nastavoval systém úplne od nuly.

Bol to zákazkový film pre Ministerstvo vnútra SR, keď prišla ponuka do školy, tak som neváhala a ujala sa toho, v škole som to robila v rámci zimného semestra ako publicistický film. Okrem toho, že ho odvysielala RTVS, sa nám s ním zatiaľ podarilo dostať aj na tri medzinárodné festivaly.

Na Festivale Áčko si prezentovala dokument Nedotknuteľná zem, ktorý

• Z natáčania dokumentu Nedotknuteľná zem, foto: -archív až-

• Na festivalovej premiére filmu *Na život a na smrť* Foto: -archív až-

sa natáčal aj v okolí našej obce, čo je jeho hlavnou témou?

Hlavná téma je pamäť krajiny. Anotácia filmu znie: „dokumentárny film o nezahojenej krajine a zábudlivých ľuďoch“. Pramenilo to z môjho hnevu na vzniknutú politickú situáciu, keď sa do parlamentu dostali ľudia, oslavujúci režim Slovenského štátu. Chcela som zobrazit', že minulosť nie je až taká vzdialená a 2. svetová vojna je stále všade okolo nás. V podobe pamätníkov, jám, zákopov, ale aj nevybuchnutej munície. Že tá krajina je ňou stále ranená a my sme napriek tomu takí slepí a hlavne zábudliví. Viedla som to cez linku veterána 2. sv. vojny, ktorý zastupuje úlohu živého pamätníka odohraných hrôz. Ďalej cez linku môjho starého otca Jána Antošku, ktorý ako 18-ročný zbieral muníciu z polí do jamy hore nad žiarskym cintorínom. Poslednou linkou bola už spomínaná krajina, ktorá tých odkazov v sebe nesie najviac. Tento film bol ako môj bakalársky, no ešte dostane nový strih a aj nejaké tie novonatočené zábery.

Na čom momentálne pracuješ?

Momentálne teda pokračujem na magisterskom štúdiu a pripravujem film o Martinovi Martinčekovi a o krajine v slovenskom výtvarnom umení. Pôjde skôr o esejisticko-abstraktný film zameraný hlavne na obrazovú stránku. Film by mal abstrahovať našu pominuteľnosť a body v krajine, ktoré sa nemenia. Chcem si dať na chvíľku pokoj od ťažkých tém a opäť sa vrátiť do sveta obrazov a fotiek.

Aničke ďakujeme za rozhovor a prajeme veľa tvorivých síl do naplňania jej dokumentárnych plánov.

-mu-

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

MS SČK v Smrečanoch

Beh a chôdza za zdravé srdce

Dňa 29. septembra 2018 sa konal 1. ročník športového podujatia Beh a chôdza za zdravé srdce. Zraz účastníkov bol o 14,30 hod. a začiatok o 15,00 hod.. Súťažilo 62 účastníkov v 14 kategóriách. Boli aj kategórie mamičky s kočíkmi a Nordic walking (chôdza s paličkami) ženy. Najviac bola zastúpená kategória ženy do 50 rokov. Najmladší účastník Adamko Janičina mal 2,5 roka, najstaršia účastníčka bola 80 ročná Anna Mlynarčíková. Všetci dostali účastnícky list, horalku a medailu. Ocenení za 1. - 3. miesto získali peknú kovovú medailu, ostatní sladkú fidorkovú. Všetci ocenení dostali aj pekné darčeky. Za pomoci sponzorov, ktorým veľmi pekne ďakujeme, ich pripravili

• Na štarte, foto: -ik-

naše šikovné členky. Kým prebiehalo vyhodnotenie p. Zuzana Krajčušková Zadrabajová, inštruktorka Nordic Walking, prezentovala všetkým záujemcom túto ozdravujúcu športovú aktivitu, ktorá zapojí až 90% svalstva a deti zabavila prekážkovou dráhou z palíc, ktoré používajú na severský chôdzu.

-vm-

Jesenné aranžovanie

V sobotu popoludní 27. októbra pršalo a málokomu sa chcelo vyjsť z domu. No tí, ktorí prišli do kultúrneho domu, aby sa opäť dozvedeli niečo zaujímavé od Zuzky Furčákovvej, určite nebanovali. Opäť sme spolu troška tvorili tentokrát na jesennú tému. Keďže v jeseni si pripomínáme našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami a navštevujeme miesta ich posledné-

ho odpočinku. Zuzka nám ukázala, ako si z prírodných materiálov vyrobiť krásny venček, kahanček na sviečku či nádhernú kvetinovo-konárikovú kyticu. Dozvedeli sme sa, aký užitočný pri aranžovaní môže byť mach, brečtan,

• Aranžérka zo záľuby Zuzka Furčáková
Foto: -ik-

makovice, machovka, šípky, konáriky s trnkami, vres, chryzantémy, kôra stromov a iné dary prírody. Bolo to veľmi príjemné, kreatívne popoludnie.

-ik-

Podakovanie darcom krvi

Upršané nedelňé popoludnie 9. decembra 2018 bolo venované darcom krvi. Opäť sme sa po roku s nimi stretli v kultúrnom dome, aby sme sa im poďakovali za ich ochotu nezištne pomáhať. Darcom sa úvodom prihovarila básňou predsedníčka MS Vierka Moravčíková a odovzdala im darčeky. S príhovorom vystúpil aj novozvolený starosta obce Ing. Ladislav Hološ. Za každý odber boli darcovia odmenení aj nákupnou poukážkou v hodnote 5 €, ktoré venoval Obecný úrad v Smrečanoch. V období od 1.12.2017 do 30.11.2018 darovalo krv 30 darcov, odberov bolo spolu 63. Slávnostnú atmosféru tohto podujatia, ktorého sa zúčastnilo 27 ľudí, umocnil peknými piesňami člen kapely Mince vo fontáne Vladko Slavík. Spoločná večera bola chutná a atmosféra ako vždy nezabudnuteľná.

-ik-

Čo ste hasiči, čo ste robili

Po oslavách 130 výročia založenia Dobrovoľného požiarneho spolku sme pokračovali v ďalších našich aktivitách. V septembri Jelka Števková a Zitka Ševčíková pripravovali dve dievčenské družstvá na branný pretek, ktorý sa uskutočnil 22.09.2018 v Prosieku, kde sa družstvá umiestnili na 4. a 9. mieste. Dňa 06.10.2018 bol vyhlásený pre náš okrskok cvičný poplach v obci Závažná Poruba, ktorý bol zameraný na objekty Poľnohospodárskeho družstva. Dňa 16.10.2018 bola vykonaná pravidelná STK na vozidle Avia. V sobotu 20.10.2018 sme uskutočnili zazimovanie techniky a vyskúšali funkčnosť všetkých zariadení, ktoré máme k dispozícii. Dňa 27.10.2018 bola vykonaná inventarizácia protipovodňového vozíka v Liptovskom Hrádku, kde sa zároveň vykonali aj ukážky a školenie, ktorého sa zúčastnili dvaja naši členovia. V tomto období už máme schválenú dotáciu a rekonštrukciu požiarnej zbrojnice vo výške skoro 19.000,- €. Tieto prostriedky chceme využiť na zmodernizovanie a zlepšenie podmie-

• Dievčenské družstvá so svojimi trénerkami
Foto: -tj-

nok pre našu ďalšiu činnosť. Keďže sa končí ďalší výcvikový rok pri tejto príležitosti chcem všetkým, ktorý sa podieľali na našej činnosti v prvom rade poďakovať a do nového roku popriať hlavne zdravie a chuť v ďalšej činnosti.

Predseda DHZ

Folklórna skupina Smrečany

Aj posledné vydanie čísla Smrečanovín v roku 2018 začneme pranostikami, ľudovými múdrosťami, ktoré sa na toto obdobie vzťahujú, no v tomto výnimočne pomýleným teplým rokom sa mňajú pravdivosti.

11.11.

Martin prichádza na bielom koni.

25.11.

Keď je na Katarínu hus na blate, na Vianoce bude na ľade. Ak je na Katarínu hus na ľade, na Vianoce bude chodiť po blate.

Po lete plnom vystúpení sme trochu zmiernili tempo a počet vystúpení sa znížil. Mladí zatúžili po folklóre, a tak sme sa väčšinou zúčastňovali sa svadobných udalostiach, pri čepčení nevesty.

7.10.

Sme boli vystupovať pri príležitosti poďakovania za úrody v Múzeu- skanzene v Pribyline. Tu sme ako jedny z prvých mali možnosť vystúpiť v novovybudovanom amfiteátri.

14.10.

V Žiarskej doline sme si uctili pamiatku na symbolickom cintoríne tragicky zahynutých milovníkov našich hôr – Západných Tatier, ktorý sa každý rok rozrastá o tabuľky s menami zahynutých turistov, ktoré pripomínajú, aká je táto časť Tatier krásna a zároveň nebezpečná.

• Poďakovanie za úrodu
Foto: Is-

• Najmenší folklóristi, foto: -ls-

28.10.

Sme sa ako folklórna skupina zúčastnili uctenia si pamiatky tragického vypálenia obce Smrečany nacistami.

Pri kostole sme si pripomenuli pamiatku obetí prvej svetovej vojny, ako aj 100 rokov od vzniku prvého štátu Čechov a Slovákov - ČSR, zaspievajúc hymnami obidvoch štátov.

2.12.

Sme boli pri rozsvietení vianočného stromčeka na námestí pred evanjelickým kostolom.

Takto naša folklórna skupina žije a prispieva k daniu v našej obci.

A na záver na rozlúčku:

Ďakujeme Tebe, milý rôčik starý, že si nás uchovau všetkých v dobrom zdraví.

Ďakujeme za podporu a priazeň FSK Smrečany.

Smrečianski záhradkári

Divadelníci

Jubilejný stodesiaty rok smrečianskeho divadla sa dostáva do svojej poslednej fázy, jeho vyvrcholením bude detské vianočné predstavenie. Áno, vieme, že už druhé Vianoce sú bez divadla dospelých. Potešením je, že aj napriek tomu je divadlo v obci živé a má svojich pokračovateľov...

Prichádza vyvrcholenie

Celé to začalo asi pred pol rokom. Nejakým zázrakom sa nám podarilo nazbierať šesťnásť detských duší, ktorí sa so zadanou úlohou poväčšine stretli prvýkrát. Naučiť sa texty, postaviť sa na dosky, ktoré znamenajú svet a hrať divadlo a ešte k tomu pomaly a nahlas. Boj pre nás všetkých. O to krajšie je konštatovanie, že práve tieto detské duše vložili do divadelnej výzvy všetko, a keď sa človek obzrie späť posledného polroka zistí, že sme spoločne odvodili kus obrovskej roboty. Všetko má však svoj začiatok aj koniec, a preto sa blížime k záveru nášho spoločného snaženia. Netreba však smútiť, pretože v tomto prípade nejde ani tak o koniec ako o vyvrcholenie. Odohranie divadelnej premiéry práve vo vianočnom čase, v termíne, ktorý už tradične patrí ochotníckemu divadlu, bude tým najkrajším zadostučinením. Môžete sa tešiť na plný kráľovský dvor, nádherné lesné víly, ale ako to už v rozprávkach býva aj na zlú sudičku. Nebojte, všetko nakoniec dobre dopadne a našu Šípkovú Ruženku vyslobodí statočný princ. Tešíme sa na Vás.

-lš-

V našom kultúrnom dome
dňa 26.12.2018 o 16:00
sa na Vás všetkých srdečne teší
Šípková Ruženka
spolu s celým kráľovským
dvorom

Vstupné: dobrovoľné

*Divadelníci makajú,
I sa zabávajú.
Veselo skáču,
Až sa dosky lámu.
Ďakujeme vám,
Láskavým režisérkam.
Otvárate nám oči,
Máme pred sebou rôzne cesty.*

*Niekedy to ide síce ťažko,
Ešte nikomu to nešlo ľahko.
Zvládame všetko,
Aj keď nie veľmi rezko.
Nemáme na výber,
Elektrizujeme poriadny kaliber.
Veríte v nás,
Radujeme sa z vás.
Ešte len stúpame,
Medzery doladujeme.*

Lujza Širicová

Rodičia a deti

Lampiónový sprievod rozžiaril srdcia a duše Smrečancov už šiesty raz

Lampiónový sprievod sa v našej obci už pomaly stáva tradíciou, na ktorú celý rok nedočkavo čakajú malí, ale aj veľkí Smrečanci. Tentoraz sa konal

• Dve generácie hercov v jednej hre, foto: -jh-

už v predadventnom období a predčil všetky naše očakávania.

Sprievod sa ako obvykle začínal pri kultúrnom dome, kde sa s nadšením stretli desiatky detí spolu so svojimi rodičmi, starými rodičmi či ďalšími blízkymi. Úvodné slová patrili riaditeľke materskej školy v Smrečanoch pani Kubincovej. Ako pominulé roky, ani tento rok nebol vstup na lampiónový sprievod a predvianočnú zábavu úplne zadarmo. Vstupenkou bol vlastnoručne vyrobený vianočný pozdrav, za ktorý každý malý návštevník dostal svietiaci náramok ako znak toho, že je súčasťou malého, no o to výnimočnejšieho kolektívu. Umelecké diela ma-

Všetci účastníci sprievodu Foto:-ig-

ých Smrečancov teraz zdobia vestibul obecného úradu.

Lampióny rozžiarili celé Smrečany

Sprievod napokon prešiel podvečernou dedinou, najmenší účastníci niesli v rukách svietiace lampióny, ktoré do okien vylákali aj iných obyvateľov Smrečian. Po príchode na všetkých zúčastnených čakala sviatočná kapustnica, ako aj občerstvenie pre veľkých i malých. Po minuloročnom pozitív-

nom ohlase prišiel na rad i detský kvíz. Deti si v zmiešaných skupinách overili svoje vedomosti zo zemepisu, športu, prírody, dopravných predpisov, slovenského nárečia či zdravia. Otázky aj tento rok pripravila skvelá kvízmajsterka Zuzanka, ktorej najmä dospelí účastníci ďakujú za skvelú prípravu a zábavu pre tých menších účastníkov. Kvíz nás opäť len utvrdil v tom, že malí Smrečanci sú veľmi šikovní a múdri.

• Hry pre deti po sprievode, foto:-ig-

• Detské vianočné pozdravy Foto:-ig-

Samozrejme, nechýbala ani minidiskotéka, či spoločné skupinové tanččky.

Po roku sme znovu boli svedkami toho, že spoločne vieme vytvoriť čarovnú atmosféru plnú pohody, smiechu a radosti. Práve to je v dnešnom svete tým najlepším liekom pre dušu – vidieť smiech a úprimnú radosť v očiach nielen tých najmenších, ale aj dospelých.

Ďakujeme!

ĎAKUJEME – patrí všetkým mamičkám, oteckom, starým rodičom nielen za pomoc, ale aj za to, že sme mali možnosť opäť prežiť krásne spoločné chvíle. Všetkým ďakujeme za pomoc, sponzorské dary, za rady a chuť pri realizácii detských akcií v roku 2018. Prajeme vám krásne a pokojné prežitie vianočných sviatkov plné rodinnej pohody a veľa zdravia, spokojnosti v novom roku 2019.

-ig-

KULTÚRNE PODUJATIA

Posedenie pre seniorov

Mesiac október patrí seniorom. Tých sme si uctili i my tradičným posedením, ktoré sa uskutočnilo v nedeľu 21. októbra v sále kultúrneho domu. Viac ako štyridsať pozvaných seniorov nad 65 rokov strávilo nedeľné popoludnie v spoločnosti svojich priateľov, susedov, poslancov a starostu obce. V programe vystúpili deti z materskej školy, ktoré prichystali každému plátenej vrecúško so srdiečkom a čajom a mládežníci so scénkou „Čo je skutočne dôležité?“. Občerstvenie prichystali mamičky, o výzdobu a obsluhu sa postarali šikovné dievčatá. Do spevu a tanca zahral p. Jančo. My dúfame, že sa o rok opäť stretne a bude nás o trošku viac.

-mu-

Vystúpenie mládežníkov, foto: -mu-

Mamina pravda

*Takto mi mama vravela:
„Škodí čoho je priveľa,
preto syn môj vždy sa treba
podeliť o krajec chleba.
Nemusiš stáť vpredu
môžeš byť aj krajný,
len buď k ľuďom milý,
úprimný a prajný.
Časom zistíš, že aj málo
poteší a za to stálo,
podeliť sa o chlieb s každým –
tak to je a bude navždy!“*

*Viem, že vtedy dávno
pri kolíske stála,
dnes po rokoch chápeť,
že vždy pravdu mala.*

Ján Frniak Smrečiansky

Rozsvietenie stromčeka

Prvú adventnú nedeľu sa rozsvietil stromček na vynovenom priestranstve pred evanjelickým kostolom. Zúčastnených privítal zástupca starostu M. Šimún, duchovným slovom sa prihovoril katolícky farár J. Tomaga, prihovoril sa i novozvolený starosta L. Hološ. Potom na Matloňovie koči ťahanom koňmi prišiel Mikuláš s anjelom a čertom, ktorí doniesli deťom sladké balíčky a privítali šesť novonarodených detí v obci. Vianočné koledy zaspievali členovia domácej folklórnej skupiny. Deti z materskej školy povedali vinše a pripravili spolu s rodičmi burzu vianočných výrobkov. Na zohriatie bol pre všetkých pripravený čaj a punč, ktorí roznášali mládežnícky.

-mu-

*Folklórna skupina s Mikulášom,
anjelom a čertom, foto: -ls-*

V SKRATKE

- Počas októbrových dní bola vo vestibule KD urobená výstava ručných prác - háčkových dečiek. Výstavou potešila návštevníkov p. Mašurová.

• *Výstava háčkových dečiek. Foto: -vš-*

- Výstavu ovocia a zeleniny si mohli návštevníci pozrieť počas predposledného októbrového víkendu v zasadačke KD. Medzi exponátmi dominovali jablká rôznych veľkostí, farieb a vôní.
- Presne v deň výročia 28. októbra sa uskutočnila pietna spomienka na tragické vypálenie obce a sté výročie konca prvej svetovej vojny. Zhromaždeniu sa prihovril starosta obce p. Šiarnik, báseň zarecitovali Nina Kacerová a p. Čajková, hymnické piesne zaspievali členovia folklórnej skupiny a cirkevného spevokolu.
- Na priestranstve pred evanjelickým kostolom pribudli čiary dopravného značenia. Buďte všímaví k zmene dopravného značenia!

• *Pozor na dopravné značenie! Foto: -mu-*

- Novú striešku dostala vstupná brána do katolíckeho kostola.

• *Dokončené zastrešenie brány. Foto: -mu-*

- V polovici novembra bola vyasfaltovaná cesta v ulici pred Klongov a dokončená časť cesty Pod hôrkami.

• *Vynovená ulica. Foto: -mu-*

- 23. novembra sa konala v kultúrnom dome obnovená akcia Futbalista roka 2018, ktorú organizoval futbalový klub. Víťazom v kategórii dospelých sa stal Juraj Mlynarčík.

- V druhú adventnú nedeľu sa v evanjelickom kostole uskutočnil vianočný koncert.
- V priebehu decembra bolo vybudované zastrešenie unimobuniek v areáli nového futbalového ihriska.

-mu-

Čo si pripomenieme v roku 2019?

- Prvá písomná zmienka o obci Smrečany je z roku 1299, v tomto roku oslávi naša obec jej 720. výročie.
- Folklórna skupina Smrečany oslávi 40. výročie svojho vzniku.
- 25. marca 2009 spadla v Žiarskej doline „storočná“ lavína, aj po 10 rokoch sú následky lavíny v doline viditeľné.
- Prvé číslo Smrečanovín vyšlo v apríli 2000, obecné noviny vstúpia v tomto roku do svojho 20. ročníka.

Pivný sud

*Potykal si s pivným sudom
zamyslel sa nad osudom,
koľko že to tých pív zvládne
kým „únavou“ pod stôl padne.*

*A aby ich ľahšie zrátal
zavolať si kamaráta,
no a začnú pekne z kraja
na jeden sud budú dvaja.*

*Aby rýchlo prešli k veci
dali si prvé poldeci
a hneď v opojení snivom
„zamurovali“ ho pivom.*

*Keď hrdo po desať zvládli
tak spoločne pod stôl padli.
Kde je rozum? Čo s ním bude?
Utopil sa v pivnom sude!*

Ján Frniak

ŠPORT

Turistický klub

Členovia turistického klubu sa stretli prvýkrát na túre až 16.9. a to na cyklotúre Tichou dolinou spojenou s pešou turistikou na Kasprov vrch. Počasie bolo nádherné a túra veľmi nenáročná. Cestou hore sme sa pekne najedli brusnic aj čučoriedok a ešte sme videli aj kamzíka, ktorý ležal blízko pri chodníku a spokojne oddychoval. Zo slovenskej strany nás išlo len pár, ale keď sme vyšli hore na Kasprov, tak to bolo ako Václavské námestie. No hore sa nám počasie pokazilo, a tak sme sa ponáhľali späť dole. Nadol na bicykloch to už bola paráda.

Ďalšou a najdôležitejšou udalosťou klubu býva každoročne výstup na Plačlivô. Ten sa konal 7.10. a stretlo sa nás okolo 50. Tento rok sa nám na vrchole za veľkej pomoci skialpinistického klubu podarilo osadiť panoramatickú ružicu, ktorá turistom bude ukazovať

Na Plačlivom. Foto:-is-

smer a vzdialenosť jednotlivých vrcholov od Plačlivého. Ružicu slávnostne pokrstil predseda TJ p. Miroslav Mlynarčík. Počasie nám však neprialo, a tak sa každý radšej ponáhlal dole na chatu, kde už bolo pripravené občerstvenie pre všetkých, ktorí na vrchol vystúpili.

Poslednou akciou v tejto sezóne bola 14.10. krásna túra Kôprovou dolinou k Temnosmrečianskym plešám. Počasie priam ukázkové, bez mráčika. Cestou sme sa zastavili na Kmeťovom vodopáde, ktorý je vraj najväčším slovenským vodopádom na Slovensku. Na konci malý stupák a potom sa to otvorilo. No krása. Nik neľutoval, že sme išli dosť dlho hore, keďže Kôprová dolina má 11 km. Ten pohľad hore stál za to! Tešíme sa opäť o rok na ďalšie zážitky. -is-

Stolnotenisový klub

Stolnotenisový klub TJDSŽ vás pozýva na Vianočný turnaj pre neregistrovaných hráčov, ktorý sa uskutoční 29.12.2018 o 14.00 hod. v KD v Smrečanoch.

Lyžiarsky klub

Máme za sebou tréningovú jesennú časť, mladšie deti trénovali dvakrát v týždni a staršie deti trikrát v týždni v telocvični. Okrem suchej prípravy absolvovali naši pretekári tri výjazdy na rakúsky ľadovec Stubai v priebehu novembra a decembra. Prvý tréning na domácom kopci, aj keď len na malom vlekú, bol 8. decembra.

TJ DSŽ opäť investovala do rozvoja lyžiarskeho strediska Ski centrum Žiar Dolinky. Bol zakúpený zánovný ratrak, zlepšená bezpečnosť na prístupovom moste, zakúpený detský vlek a dobudovaná časť zjazdovky pre najmenších lyžiarov. Väčšina prác bola urobená brigádnickými členmi klubu a rodičmi detí. Dolinky zvýšili svoj potenciál byť rodinným strediskom. Sedem našich pretekárov absolvovalo kurz inštruktorov lyžovania a snowboardingu a už teraz sa tešia na malých aj veľkých zúčiatokníkov na lyžiach.

Všetko je pripravené na novú sezónu. Tešíme sa na vás na pretekoch, ktoré bude organizovať náš klub, na silvestrovskú lyžovačku alebo len tak pri krásnej obyčajnej lyžovačke. -mu-

• Prvý tréning na Dolinkách, foto:-ju-

NA ZÁVER

*Tisíce drobných hviezdíčiek žiari na konári,
do uzla vianočných pesničiek oplieta sa tisíc prianí.
Dajme si pod stromček úsmev, čo slzy stiera a rany hojí,
kus dobrej vôle, súcitu, veď to všetko tak málo stojí.*

*Príjemné prežitie vianočných
a novoročných sviatkov vám žela
redakcia Smrečanovín*

Smrečanoviny – spravodaj Obecného úradu v Smrečanoch. Povolené OÚ Liptovský Mikuláš, registrované pod číslom 03/2001. Redakčná rada: Mgr. Darina Kořínková, Mgr. Miroslava Uramová. Vytlačil: PRINT MASTER Liptovský Mikuláš. Rukopisy príspevkov zasielajte na smrecanoviny@gmail.com alebo na Obecný úrad v Smrečanoch (smrecany@smrecany.sk), prípadne odovzdajte členom redakčnej rady. Smrečanoviny nájdete i na www.smrecany.sk. Nasledujúce číslo vyjde v apríli 2019.